

Република Србија
УПРАВНИ СУД
15 Уи. 277/14
28.10.2016. године
Београд

Управни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Џакула, председника већа, Слађане Бојовић и Радојке Маринковић, чланова већа, са судским саветником Небојшом Симићем, записничарем, решавајући о захтеву подносиоца Милорада Колашинца из Београда, Видиковачки венац бр. 77/24, да Суд донесе акт у извршењу пресуде Управног суда, 1 У.15852/13 од 09.05.2014. године, уместо туженог Републичког Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције Фонда Београд, у предмету пензијском, у нејавној седници већа, одржаној дана 28.10.2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

I Захтев **СЕ УВАЖАВА** и **РЕШАВА** тако што се усваја жалба Милорада Колашинца, **ПОНИШТАВА** решење Републичког Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијале за град Београд, број: 181.6.2 948/13 од 26.07.2013. године и предмет враћа првостепеном органу на поновни поступак и одлучивање.

II О одлуци из става I диспозитива овог решења, обавештава се Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Републике Србије.

Образложење

Подносилац Милорад Колашинац је дана 20.08.2014. године поднео Управном суду захтев за доношење решења у извршењу пресуде Управног суда 1 У.15852/13 од 09.05.2014. године, којом је уважена тужба подносиоца захтева и поништено решење Републичког Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције Фонда Београд, број: 01-02/181.6.3 17319/13 од 16.09.2013. године, којим је одбијена његова жалба, изјављена против решења Републичког Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијале за град Београд, број: 181.6.2 948/13 од 26.07.2013. године, којим је одбијен његов захтев за усклађивање пензије за 11,06%, почев од 01.01.2008. године, јер тужени ни након подношења посебног поднеска од 07.08.2014. године није донео управни акт у извршењу наведене пресуде Управног суда. Уз захтев суду је доставио захтев за доношење новог акта и доказ о његовој предаји туженом органу.

Управни суд је актима, 15 Уи.277/14 од 26.08.2014; 08.12.2014. и 09.02.2015. године, који су туженом уредно достављени дана 28.08.2014; 11.12.2014. и 12.02.2015. године, затражио од туженог органа да обавести Суд да ли је поступио по пресуди Управног суда, 1 У.15852/13 од 09.05.2014. године, као и да, ако није, обавести Суд о разлозима непоступања.

Тужени орган је дописом од 25.02.2015. године обавестио суд да није у могућности да поступи по наведеној пресуди јер су списи предмета за Колашинац Милорада достављени Управном суду у предмету 4 У бр. 10324/14 а поводом налога суда од 07.08.2014. године те да није било могуће поступити по налогу у овом предмету јер је у међувремену тужилац уложио тужбу у другој правној ствари због ћутања првостеног органа.

Испитујући основаност поднетог захтева, поступајући на основу члана 71. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/09), Управни суд је нашао да је захтев основан.

Пресудом Управног суда, 1 У.15852/13 од 09.05.2014. године, уважена је тужба подносиоца захтева и поништено решење Републичког Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције Фонда Београд, број: 01-02/181.6.3 17319/13 од 16.09.2013. године, којим је одбијена његова жалба, изјављена против решења Републичког Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијале за град Београд, број: 181.6.2 948/13 од 26.07.2013. године, којим је одбијен његов захтев за усклађивање пензије за 11,06%, почев од 01.01.2008. године. Управни суд је у наведеној пресуди навео да се испуњеност законских услова за признавање права на ванредно усклађивање пензије није могла одвојено ценити у односу на војне осигуранике и да околност да приликом одређивања конкретног процента ванредног усклађивања пензија нису били узети у обзир износи војних пензија исплаћених у 2007. години, није давала основа туженом органу да посебно цени постојање законских услова за ванредно усклађивање пензија само за категорију војних осигураника, будући да су ти корисници пензија у погледу права на усклађивање пензија, почев од 01.01.2008. године, били укључени у општи систем пензијског и инвалидског осигурања. Због наведеног, Управни суд је оценио да се решење, број 01-02/181.6.3 17319/13 од 16.09.2013. године, не може прихватити као правилно и на закону засновано, будући да њиме нису дати јасни и разумљиви разлози на којима се заснива одлука туженог органа, односно да наводи из образложења наведеног решења не упућују на одлуку каква је дата у диспозитиву, чиме је тужени орган повредио одредбу члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку.

Одредбом члана 71. став 1. Закона о управним споровима, прописано је да, ако надлежни орган после поништења управног акта не донесе одмах, а најкасније у року од 30 дана, нови управни акт или акт о извршењу пресуде донете на основу члана 43. овог закона, странка може посебним поднеском да тражи доношење таквог акта. Ставом 2. истог члана, прописано је да, ако надлежни орган не донесе акт из става 1. овог члана ни у року од седам дана од тражења странке, странка може посебним поднеском да захтева од суда који је донео пресуду доношење таквог акта. Ставом 3. истог члана, прописано је да ће суд, по захтеву странке из става 2. овог члана, затражити од надлежног органа обавештење о разлозима због којих управни акт није донео. Надлежни орган је дужан да ово обавештење да одмах, а најкасније у року од седам дана. Ако он то не учини, или ако дато обавештење, по нахођењу суда, не

оправдава неизвршење судске пресуде, суд ће донети решење које у свему замењује акт надлежног органа, уколико природа ствари то дозвољава. Ставом 4. истог члана, прописано је да ће суд, решење из става 3. овог члана доставити органу надлежном за извршење и о томе истовремено обавестити орган који врши надзор. Орган надлежан за извршење дужан је без одлагања да изврши овакво решење.

Код оваквог чињеничног и правног стања, Управни суд налази да је основан захтев да Суд донесе одлуку у извршењу пресуде тог суда, 1 У.15852/13 од 09.05.2014. године, уместо туженог органа и да одлучи о жалби Милорада Колашинца изјављеној против решења Републичког Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијале за град Београд, број: 181.6.2 948/13 од 26.07.2013. године, доносећи решење које у свему замењује акт Републичког Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције Фонда Београд, у смислу одредбе члана 71. став 3. Закона о управним споровима. Приликом одлучивања суд је имао у виду наводе туженог органа из дописа од 25.02.2015. године да није био у могућности да поступи по наведеној пресуди јер су списи предмета за Колашинац Милорада достављени Управном суду поводом налога суда у предмету 4 У бр. 10324/14 од 07.08.2014. године али налази да дато обавештење не оправдава неизвршење судске пресуде јер из списка предмета произлази да је пресуда Управног суда 1 У.15852/13 од 09.05.2014. године, уручена туженом органу још 03.06.2014. године, а што се види из доставнице у списима, и да је тужени орган имао довољно времена да поступи у законом прописаном року пре него што је, поступајући по налогу Управног суда од 07.08.2014. године, доставио списе Управном суду у предмету 4 У. 10324/14 дана 30.09.2014. године.

Одредбама члана 261. Закона о Војсци Југославије („Службени лист СРЈ“, бр. 43/94, 28/96, 44/99, 74/99, 3/02 и 37/02 и „Службени лист СЦГ“, бр. 7/05 и 44/05) било је одређено да се пензије усклађују у односу на плате професионалних војника и да прописе о усклађивању пензија на основу овог члана доноси савезни министар за одбрану. Наведене законске одредбе престале су да важе на основу одредбе члана 197. став 2. Закона о Војсци Србије, који је ступио на снагу 1. јануара 2008. године.

Одредбом члана 193. став 1. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09 и 101/10) прописано је да се усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона, као и пензија остварених по ступању овог закона на снагу врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Одредбом члана 21. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, број 85/05) измењен је члан 80. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, којим је уређен начин усклађивања пензија, па је одређено да се пензија од 1. априла и 1. октобра текуће године усклађује, на основу статистичких података, са кретањем трошкова живота на територији Републике у претходних шест месеци. Одредбама члана 73. наведеног Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању предвиђено је да се за 2006, 2007, и 2008. годину пензије, изузетно од члана 21. тог закона, усклађују са процентом раста трошкова живота и процентом раста, односно пада зараде. Сагласно одредби члана 75. став 1. истог закона, уколико просечан износ пензије корисника у осигурању запослених исплаћене за претходну годину износи мање од 60% од износа просечне зараде без пореза и доприноса запослених на територији Републике у претходној години, пензије ће се ванредно ускладити од 1. јануара текуће

године, за проценат којим се обезбеђује да се износ просечне пензије за претходну годину корисника у осигурању запослених доведе на ниво од 60% просечне зараде без пореза и доприноса исплаћених у претходној години. Према ставу 2. тог члана закона, ово ванредно усклађивање може се примењивати најдуже три године од дана почетка примене овог закона.

Решењем Републичког Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, 01 број 181-431/08 од 25. јануара 2008. године, извршено је ванредно усклађивање пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008. године и одређено, поред осталог, да се пензије усклађују за 11,06%, а да ће се исплата усклађене пензије и новчаних накнада по овом решењу вршити од 1. јануара 2008. године.

По оцени Управног суда, пензије војних осигураника од 1. јануара 2008. године усклађују се по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање, како је то прописано чланом 193. став 1. Закона о Војсци Србије. Одредбама члана 73. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању из 2005. године, изузетно од члана 21. тог закона, предвиђено је ванредно усклађивање пензија за 2006, 2007. и 2008. годину, од 1. јануара текуће године, под условима, на начин и у висини прописаној чланом 75. став 1. истог закона. Стога је Републички Фонд за пензијско и инвалидско осигурање донео решење којим је извршено ванредно усклађивање пензија у 2008. години. Пензије и друга примања војних осигураника су морала бити усклађена по истој динамици и то по службеној дужности, а појединачна решења о усклађивању пензија и других примања морају бити донета само уколико војни осигураник то захтева. Дакле, издавање појединачног решења о усклађивању пензије није предуслов за исплату усклађене пензије, јер се усклађивање врши по службеној дужности.

Суд посебно оцењује да се испуњеност законских услова за признавање права на ванредно усклађивање пензија није могла одвојено ценити у односу на војне осигуранике, јер су пензије остварене до 1. јануара 2008. године, као и оне остварене после тог датума, морале бити усклађене на исти начин, под истим условима и у истој висини као и пензије корисника у осигурању запослених. Стога, чињеница да се ванредно усклађивање пензија односило на 2007. годину, у којој су војни осигураници били у посебном систему социјалног осигурања у оквиру режима Закона о Војсци Југославије, није смела утицати на обавезу надлежног Фонда да, по службеној дужности, изврши ванредно усклађивање пензија војним осигураницима, у истом проценту као и корисницима пензија у осигурању запослених. Околност да приликом одређивања конкретног процента ванредног усклађивања пензија нису били узети у обзир износи војних пензија исплаћени у 2007. години, није давала основа другостепеном органу да посебно цени постојање законских услова за ванредно усклађивање пензија само за категорију војних осигураника, имајући у виду су ти корисници пензија, у погледу права на усклађивање пензија почев од 1. јануара 2008. године, били укључени у општи систем пензијског и инвалидског осигурања. У супротном, правно становиште управних органа, како првостеног, тако и другостепеног, представљало би релативизацију примене закона, супротно цитираним законским одредбама, будући да Управни одбор Фонда за социјално осигурање војних осигураника није овлашћен да одлучује о постојању услова за ванредно усклађивање пензија, нити непостојање општег акта Управног одбора овог Фонда о постојању услова за ванредно усклађивање пензија спречава да се удовољи таквом захтеву тужиоца. С друге стране, по схватању Суда, акт који доноси надлежни орган организације у којој се остварују права из

пензијског осигурања, по својој суштини и правној природи није општи акт, већ акт техничко-спроведбеног карактера, донет у поступку извршавања законом прописаних обавеза и њиме се не уређују права и обавезе осигураника, већ се одређују конкретни проценти усклађивања пензија, на основу званичних статистичких података, на начин и методама прописаним законом.

Због наведеног, Управни суд је, на основу одредбе члана 71. став 3. Закона о управним споровима, захтев уважио и донео решење које у свему замењује акт туженог органа, основом члана 232. став 2. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, број 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, број 30/10), којим је, између осталог, прописано да ће другостепени орган, ако нађе да ће недостатке првостепеног поступка брже и економичније отклонити првостепени орган, својим решењем поништити првостепено решење и вратити предмет првостепеном органу на поновни поступак. С тога је Суд поништио решење Републичког Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијале за град Београд, број: 181.6.2 948/13 од 26.07.2013. године, којим је одбијен захтев Милорада Колашинца за усклађивање пензије за 11,06%, почев од 01.01.2008. године и предмет вратио првостепеном органу на поновни поступак и одлучивање, на основу одредбе члана 232. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучујући као у ставу I диспозитива ове пресуде, а у поновном поступку, првостепени орган ће донети ново, на закону засновано решење по захтеву подносиоца за усклађивање пензије за 11,06%, почев од 01.01.2008. године, придржавајући се правног схватања Суда изнетог у пресуди 1 У.15852/13 од 09.05.2014. године, као и у овом решењу, у року од 30 дана о дана пријема предмета.

Суд је ценио захтев подносиоца захтева да суд реши управну ствар, али налази да је, с обзиром на разлоге са којих је захтев уважио и правну природу предмета спора, економичније и целисходније да учињене повреде правила поступка надлежни орган отклони у поновном поступку одлучивања.

Управни суд је, будући да је донео решење које у свему замењује акт Републичког Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције Фонда Београд, о наведеном обавестио Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Републике Србије, као орган који врши надзор над његовим радом, на основу одредбе члана 70. став 4. Закона о управним споровима, како је наведено у ставу II диспозитива ове пресуде.

РЕШЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 28.10.2016. године, 15 Уи. 277/14

Записничар
Небојша Симић, с.р.

Председник већа-судија
Гордана Џакула, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

СР/РР